

τὸ ὁποῖον ὀφείλεται τὸ ἓνα τέταρτον τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς σίτου) καὶ εἰς τὴν αὐξησιν τῆς χρησιμοποίησεως λιπασμάτων.

Εἰς τὸ μέλλον πάντως, δεόν νὰ θεωρηθῇ βέβαιον, ὅτι ἡ αὐξήσις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς θὰ εἶναι σχετικῶς περιορισμὴ ἢ διὰ δύο λόγους: Πρῶτον, τὰ νομοθετικὰ μέτρα τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται πρὸς ἐπίτευξιν μεγαλύτερας αὐξήσεως τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς φαίνεται ὅτι θὰ ἀπαιτήσουν πολὺν χρόνον διὰ νὰ ἐφαρμοσθοῦν, ἐξαρτῶνται δὲ στενὰ ἀπὸ τὴν μεταβολὴν τῆς διαθρώσεως τῆς οἰκονομίας. Δεύτερον, πιστεύεται ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐπιδιώκεται ἡ αὐξήσις τῆς εὐφορίας τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ ἀναστροφή τῆς διαδικασίας τῆς διαθρώσεως, θὰ πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν εἰς κάποιαν θυσίαν αἱ βραχυπρόθεσμοι αὐξήσεις τῆς παραγωγῆς.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν πιστεύεται ὅτι ἡ αὐξήσις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς θὰ πλησιάσῃ τὸ 30% ἐτησίως, ἤτοι κατὰ τι περιορισσότερον τοῦ σημερινοῦ ποσοστοῦ αὐξήσεως. Ἐπειδὴ τὸ κύριον θέμα τῆς παρουσίας ἐκθέσεως εἶναι ἡ ἐνιαία ἀνάπτυξις, ὑποστηρίζεται ἐπίσης ὅτι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ προγράμματος γεωργικῆς ἀναπτύξεως θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις κατὰ τὰ προσεχῆ εἰκοσι ἔτη ὠρισμένων περιοχῶν, ὅπου ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας (οὐχὶ ἀναγκαστικῶς τῆς γεωργικῆς) θὰ εἶναι ἀντίστοιχος πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας καὶ θὰ παρέχῃ εἰς τὴν γεωργίαν τεχνικὰς διευκολύνσεις καὶ ἐπαφὰς, ἐπίσης δὲ καὶ μίαν διέξοδον τῆς πλεοναζούσης ἐργατικῆς δυνάμεως. Ἡ ἀποκέντρωσις τῆς βιομηχανίας ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ οἰκονομικοῦ, νοεῖται οὕτω, οὐχὶ ὅς κοινωνικὸν μέτρον, πρὸς ἐξίσωσιν τῶν κατὰ περιφέρειας ἐσοδημάτων (ὡς ἐπεδιώκετο κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη), ἀλλὰ κυρίως ὡς οἰκονομικὸν μέτρον. Δυνατὸν ὅθεν νὰ ὀδηγήσῃ, ὑπὸ εὐρείῃς ἐννοίαι, εἰς τὴν αὐξησιν τῶν σημερινῶν περιφερειακῶν ἀνισοτήτων, ἂν καὶ θὰ ἀντισταθμισθῇ τὴν σημερινὴν διαρροὴν τῶν πόρων καὶ ἰκανότητῶν πρὸς τὴν πρωτεύουσιν, ἢ ὁποῖα ἀποτελεῖ ἓνα τῶν πλέον σοβαρῶν αἰτίων τοῦ χαμηλοῦ γεωργικοῦ ἐσοδήματος. Θὰ δώσῃ εἰς τὴν γεωργίαν τὴν ὥσπιν ποῦ χρειάζεται καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν τὴν δυνατότητα νὰ εἶναι πλησίον τῶν κέντρων παραγωγῆς τροφίμων, τῶν ὁποίων ἡ μεταφορὰ εἶναι δαπανηρά.

Ὁ καλύτερος τρόπος ἐνεργείας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας εἶναι ἡ ἀπομάκρυνσις ἀπὸ τὸν σίτον, ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖ ἑλαχιστὴν ἀπασχόλησιν, ἢ δὲ κατανάλωσις του δὲν φαίνεται νὰ αὐξάνῃ, αὐξανόμενου τοῦ ἐσοδήματος. Ἡ ἐπέκτασις τῶν καλλιεργουμένων μετ' οἴτων ἐκτάσεων, αἱ ὁποῖαι σήμερον ἀντιπροσώπευον τὸ 40% τοῦ συνόλου τῆς

καλλιεργουμένης γῆς, ἀπέτελεσε χαρακτηριστικὸν τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου καὶ ὑπῆρξε συνέπεια τῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως. Ἐφ' ὅσον αὕτη περιορίζετο εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς αὐταρκείας, δυνατόν νὰ ἐδικαιολογεῖτο, μολοντὶ ὅθ' ἔπρεπε καὶ πάλιν νὰ διερωτηθῇ τις, ἐὰν ἓνα περισσώτερον ἐντατικὸν γεωργικὸν πρόγραμμα δὲν δύναται νὰ τελεῖ εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν πλέον δαπανηρῶν εἰσαγωγῶν γεωργικῶν εἰδῶν. Εἰς τὴν ἐκθεσιν ἐκφράζεται ἡ ἐλπίς ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐπιμελῆ εἰς τὴν αὐξησιν τῆς διαφοροποιήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ ὅτι θὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν μικτὴν καλλιέργειαν. Τοῦτο θὰ ἀπαιτήσῃ μίαν δλόκληρον σειράν μέτρων, τὸ κυριώτερον τῶν ὁποίων ὅθ' εἶναι ἡ βαθμιαία κατάργησις τῆς ἐπιδοτήσεως τοῦ σίτου, ἢ ὁποῖα θὰ καταστῇ πολιτικῶς πραγματοποιήσιμος, ἐὰν ἐξελισσέτο ταχέως ἡ ἀπορροφήσις τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ ὑπὸ τοῦ μὴ γεωργικοῦ τομέως. Τοῦτο θὰ ἀνταπεκρίνετο καὶ εἰς τὴν προϋπόθεσιν τοῦ προγράμματος ὅτι θὰ ἀπαιτηθῇ περισσώτερον ἐντατικὴ καλλιέργεια ὅχι μόνον πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν καταναλώσεως καὶ ἐξαγωγῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν πύσιν τῆς καλλιεργείας ἐπὶ τῶν ὀριακῶν ἐδαφῶν. Οὕτω, ὁ φόρτος τῆς ἀξανομένης γεωργικῆς παραγωγῆς θὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὰς πεδιάδας ἐνῶ εἰς τὰς ὄρεινὰς περιοχὰς ἡ προστασία τοῦ ἐδάφους καὶ ἡ δασοπονία θὰ κερδίσουν εἰς σπουδαιότητα.

Τεχνικαὶ δυνατότητες εἰς τὰς πεδιάδας

Ἄρδευσις: Ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγῆς εἰς τὰς πεδιάδας θὰ ἐξαρτηθῇ εἰς μεγάλον βαθμὸν ἀπὸ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἀρδευτικῶν ἔργων. Αἱ πρὸδοι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ὑδάτων τῆς χώρας, τὰ ὁποῖα ἤδη ἀπὸ τοῦ 1946 ἡ ἐπιτροπὴ τῆς F.A.O. ἐθεώρησεν ὡς τὴν μεγαλύτεραν πλουτοπαραγωγικὴν πηγὴν τῆς χώρας, ὑπῆρξαν σχετικῶς μικραὶ. Αἱ ἀρδευτικαὶ ἐκτάσεις ἤδη ἴθισαν κατὰ 1,1 ἑκατομμ. στρέμματα ἀντὶ τῶν 2,5 ἑκατομμυρίων ὡς εἶχε προβλεπθῆ ὡς δυνατόν. Ἀπὸ τεχνικῆς ἀπόψεως αἱ ἀρδευόμεναι ἐκτάσεις θὰ ἴητο δυνατόν νὰ αὐξηθοῦν ἀπὸ 3,5 ἑκατομμύρια στρέμματα εἰς δέκα ἑκατομμύρια στρέμματα. Τοῦτο ὅμως θὰ ἴητο πολὺ δαπανηρὸν ἔργον καὶ αἱ ἐπενδύσεις εἰς ἀρδευτικὰ ἔργα θὰ ἀντιγωνίζοντο σοβαρὰς τὰς ἐπενδύσεις εἰς τοὺς ἄλλους τομεῖς. Τὰ 80% τῶν ἀρδευομένων σημερινῶν ἐκτάσεων ἀρδευοῦνται ὑπὸ μικρῶν τιμῶν ἔργων καὶ αἱ πιθανοὶ ἐπέκτασεως τῶν ἔργων τούτων εἶναι περιορισμένοι. Ἡ μελλοντικὴ αὐξήσις τῶν ἀρδευομένων ἐκτάσεων θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ μεγαλύτερα σχέδια τὰ ὁποῖα θὰ ἀπαιτήσουν κατα-